

Sygn. akt VIII U 1504/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2015 r. w Gliwicach

sprawy T. K. (K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

przy udziale zainteresowanych U. K. (K.), E. P. (P.), E. R. (R.), S. Ś. (Ś.), K. Z. (Z.)

o podstawę wymiaru składek

na skutek odwołań T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 2 września 2015 r. **nr** (...)

29 lipca 2015 r. (...)

29 lipca 2015 r. (...)

29 lipca 2015 r. (...)

29 lipca 2015 r. (...)

1. oddala odwołania,

2. zasądza od płatnika składek T. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 780 zł (siedemset osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Renata Stańczak

Sygn. VIII U 1504/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 września 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w Z. na podstawie art. 83 ust.1 pkt 3 w zw. z art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U.

z 2015r., poz. 121, ze zm.), art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 581, ze zm.) ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne zainteresowanej **U. K.** podlegającej ubezpieczeniom jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia, u płatnika składek T. K. za okresy wskazane w decyzji, tj. od stycznia 2008r. do czerwca 2008r., od września 2008r. do listopada 2008r., za styczeń 2009r. i od marca 2009r. do czerwca 2009r.

Decyzją z dnia 29 lipca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w Z. na podstawie art. 83 ust.1 pkt 3 w zw. z art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 121, ze zm.), art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 581, ze zm.) ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne zainteresowanej **E. P.** podlegającej ubezpieczeniom jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia, u płatnika składek T. K. za okresy wskazane w decyzji, tj. od lutego 2009r. do maja 2009r., za wrzesień 2009r. i październik 2009r., od grudnia 2009r. do stycznia 2010r., od marca 2010r. do maja 2010r. i od października 2010r. do grudnia 2010r.

Decyzją z dnia 29 lipca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w Z. na podstawie art. 83 ust.1 pkt 3 w zw. z art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U.

z 2015r., poz. 121, ze zm.), art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 581, ze zm.) ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne zainteresowanej **E. R.** podlegającej ubezpieczeniom jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, u płatnika składek T. K. za okresy wskazane w decyzji, tj. od października 2009r. do maja 2010r., od październik 2010r. do grudnia 2010r.

Decyzją z dnia 29 lipca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w Z. na podstawie art. 83 ust.1 pkt 3 w zw. z art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 121, ze zm.), art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 581, ze zm.) ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne zainteresowanej **S. Ś.** podlegającej ubezpieczeniom jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, u płatnika składek T. K. za okresy wskazane w decyzji, tj. od listopada 2009r. do kwietnia 2010r., za czerwiec 2010r. i od październik 2010r. do grudnia 2010r.

Decyzją z dnia 29 lipca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w Z. na podstawie art. 83 ust.1 pkt 3 w zw. z art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 121, ze zm.), art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 581, ze zm.) ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne zainteresowanej **K. Z.** podlegającej ubezpieczeniom jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, u płatnika składek T. K. za okresy wskazane w decyzji, tj. za październik 2008r., od maja 2009r. do czerwca 2009r., od październik 2009r. do czerwca 2010r. i od listopada 2010r. do grudnia 2010r.

Od powyższych decyzji odwołania złożył płatnik składek T. K. domagając się ich zmiany bądź uchylenia w całości. Odwołujący wskazał, iż

w związku z prowadzoną działalnością (prywatne szkoły dla dorosłych) zawierał z nauczycielami umowy o dzieło, na mocy których zobowiązywali się oni do przygotowywania i wygłoszenia cyklu wykładów, a następnie przeprowadzenia prac zaliczeniowych i egzaminów. Wykonanie dzieła polegało na przeprowadzeniu wykładów zgodnie z przepisami prawa oświatowego. Zajęcia odbywały się 2-3 razy w miesiącu wyłącznie w soboty i niedziele w okresie od

września do czerwca. Zainteresowani w ramach wykonywania umowy o dzieło przygotowywali cykl wykładów, w tym samodzielnie decydowali o treści wykładów i sposobie ich prezentacji i mieli pełną swobodę ich prowadzenia. Samodzielnie dobierali podręczniki. Następnie każdy wykładowca przeprowadzał prace zaliczeniowe i egzaminy, samodzielnie decydując o sposobie i formie ich przeprowadzenia. Wykonawcy umów nie otrzymywali w tym względzie żadnych wytycznych od zlecającego i nie byli zobowiązani do konsultacji w kwestiach dotyczących realizacji umowy. Odwołujący sprawdzał jedynie czy umowy były wykonywane i odbierał dzieło na podstawie rachunku wystawionego przez wykonawcę. Zdaniem odwołującego opracowanie i wygłoszenie wykładu jest rezultatem działalności twórczej o indywidualnym charakterze. Nadto odwołujący podkreślił, że strony postanowiły zawrzeć umowę o takiej a nie innej treści, co wskazują, że taki był cel ich umowy i zgodny zamiar stron. W ocenie odwołującego, powyższe okoliczności przesądzają o kwalifikacji łączącego strony stosunku zobowiązaniowego jako umowy o dzieło. Zdaniem skarżącego ZUS nieprawidłowo stosując art. 750 k.c. uznał, że zawarte umowy o dzieło są umowami o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy dotyczące umowy zlecenia. T. K. zarzucił nadto naruszenie art. 2 Konstytucji RP i złamanie zasady ochrony zaufania obywatela do państwa i prawa. Dodatkowo zarzucił naruszenie szeregu przepisów kodeksu postępowania administracyjnego w toku postępowania przed organem rentowym.

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie podtrzymując dotychczasowe stanowisko. Organ rentowy wyjaśnił, że podstawą wydania zaskarżonych decyzji były decyzje Dyrektorów: (...) i (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, którymi zainteresowane zostały objęte we wskazanych w tych decyzjach okresach obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu wykonywania umów zlecenia. Decyzje Dyrektorów (...) i (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia są prawomocne. Wobec uprawomocnienia się tych decyzji i nie złożenia przez płatnika dokumentacji rozliczeniowej za okresy podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu przez zainteresowane, wydane zostały z urzędu zaskarżone decyzje, które są decyzjami wymiarowymi, określającymi kwotowo podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne zainteresowanych.

Zainteresowane nie zajęły stanowiska w sprawie.

Zarządzeniami z dnia 16 i 27 października 2015r. sprawy z odwołań od powyższych decyzji zostały połączone do wspólnego rozpoznania pod sygn. VIII U 1504/15.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W trakcie kontroli przeprowadzonej u płatnika składek – Centrum (...) T. K. w G., dotyczącej ustalenia prawidłowości i rzetelności obliczania, potrącania i opłacania składek i wpłat, do pobierania których zobowiązany jest wyżej wymieniony organ rentowy oraz zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i do ubezpieczenia zdrowotnego, ZUS zakwestionował charakter umów zawieranych w okresie od stycznia 2008r. do grudnia 2010r. pomiędzy płatnikiem składek T. K. a zainteresowanymi. Zawierane w tym okresie umowy o dzieło zostały zakwalifikowane przez organ rentowy jako umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące umowy zlecenia.

Ustalono, że zainteresowane, poza zawartymi umowami, posiadają inny tytuł do podlegania ubezpieczeniom społecznym, zwalniający z obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umowy zlecenia. W związku z tym, dla zainteresowanych nie zostały wydane decyzje w zakresie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia.

W związku z powyższym ZUS – na podstawie art. 109 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 581, ze zm.) – zwrócił się odpowiednio do (...) i (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia o wydanie decyzji określających okresy podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu zainteresowanych.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, decyzją z dnia 13 grudnia 2013r. Dyrektor (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w K. stwierdził, że **E. P.** podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów, do których stosuje się przepisy kodeksu cywilnego

o umowie zlecenia zawartych z płatnikiem składek Centrum (...) T. K. w G., we wskazanych w decyzji okresach od 2009r. do 2010r.

Po rozpoznaniu odwołania T. K. od powyższej decyzji, decyzją Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w W. z dnia 20 czerwca 2014r. utrzymano w mocy zaskarżoną decyzję Dyrektora (...) Oddziału Wojewódzkiego (...) w K. z dnia 13 grudnia 2013r. Skarga płatnika składek na powyższą decyzję została na mocy postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 9.04.2015 roku odrzucona.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, decyzją z dnia 15 listopada 2013r. Dyrektor (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w K. stwierdził, że **U. K.** podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów, do których stosuje się przepisy kodeksu cywilnego o umowie zlecenia zawartych z płatnikiem składek Centrum (...) T. K. w G., we wskazanych w decyzji okresach od 2008r. do 2010r.

Po rozpoznaniu odwołania T. K. od powyższej decyzji, decyzją Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w W. z dnia 11 czerwca 2014r. utrzymano w mocy zaskarżoną decyzję Dyrektora (...) Oddziału Wojewódzkiego (...) w K. z dnia 15 listopada 2013r. Skarga płatnika składek na powyższą decyzję została na mocy postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 26.03.2015 roku odrzucona.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, decyzją z dnia 25 września 2013r. Dyrektor (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia we W. stwierdził, że **E. R.** podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów, do których stosuje się przepisy kodeksu cywilnego o umowie zlecenia zawartych z płatnikiem składek Centrum (...) T. K. w G., we wskazanych w decyzji okresach od 2009r. do 2010r.

Po rozpoznaniu odwołania T. K. od powyższej decyzji, decyzją Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w W. z dnia 28 stycznia 2014r. utrzymano w mocy zaskarżoną decyzję Dyrektora (...) Oddziału Wojewódzkiego (...) we W. z dnia 25 września 2013r. Skarga płatnika składek na powyższą decyzję została na mocy postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 16.06.2014 roku odrzucona.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, decyzją z dnia 24 maja 2013r. Dyrektor (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia we W. stwierdził, że **S. Ś.** podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów, do których stosuje się przepisy kodeksu cywilnego o umowie zlecenia zawartych z płatnikiem składek Centrum (...) T. K. w G., we wskazanych w decyzji okresach od 2009r. do 2010r.

Po rozpoznaniu odwołania T. K. od powyższej decyzji, decyzją Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w W. z dnia 25 września 2013r. utrzymano w mocy zaskarżoną decyzję Dyrektora (...) Oddziału Wojewódzkiego (...) we W. z dnia 24 maja 2013r. Skarga płatnika składek na powyższą decyzję została na mocy postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 13.10.2014 roku odrzucona.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, decyzją z dnia 25 września 2013r. Dyrektor (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia we W. stwierdził, że **K. Z.** podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów, do których stosuje się przepisy kodeksu cywilnego o umowie zlecenia zawartych z płatnikiem składek Centrum (...) T. K. w G., we wskazanych w decyzji okresach od 2008r. do 2010r.

Po rozpoznaniu odwołania T. K. od powyższej decyzji, decyzją Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w W. z dnia 27 lutego 2014r. utrzymano w mocy zaskarżoną decyzję Dyrektora (...) Oddziału Wojewódzkiego (...) we W. z dnia 25 września 2013r. Skarga płatnika składek na powyższą decyzję została na mocy postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 10.02.2015 roku oddalona.

Tym samym powyższe decyzje Dyrektorów (...) i (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia stały się prawomocne.

W konsekwencji zaskarżonymi decyzjami z dnia 2 września 2015r. i 29 lipca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ustalił, za okresy wskazane w decyzjach, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne zainteresowanych U. K., E. P., E. R., S. Ś., K. Z. podlegających ubezpieczeniom jako osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek T. K..

Sąd ustalił, iż przed Sądem Okręgowym w(...) toczyły się liczne sprawy z odwołania płatnika składek T. K. od decyzji organu rentowego obejmujących osoby zatrudnione przez płatnika składek na umowę o dzieło, obowiązkiem ubezpieczenia społecznego z tytułu umowy zlecenia. W toku tych postępowań Sąd analizował treść oraz sposób wykonywania umów cywilnoprawnych zawieranych przez Centrum (...) T. K. w G. z zainteresowanymi wykładowcami, których przedmiotem było przygotowanie i przeprowadzenie cyklu wykładów z danego przedmiotu nauczania (a zatem w stanie faktycznym analogicznym jak w sprawie niniejszej) i oddalił odwołania uznając, iż zawierane umowy są typowymi umowami o świadczenie usług, rodzącymi obowiązek ubezpieczenia społecznego, a nie umowami o dzieło. Kwestia ta została prawomocnie przesądzona przez Sąd Apelacyjny w (...), który podzielił ocenę Sądu I instancji (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w (...)) z dnia 20 stycznia 2015r. III AUa 330/14 oddalający apelację od wyroku tut. Sądu w sprawie VIII U 55/13).

Powyższe okoliczności faktyczne Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego. Natomiast informacje na temat oceny charakteru umów zawieranych pomiędzy T. K. a wykładowcami znane są Sądowi z urzędu z uwagi na prowadzone przed tut. Sądem liczne sprawy o analogicznym stanie faktycznym.

Strony nie składały wniosków dowodowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania nie zasługują na uwzględnienie.

Na wstępie Sąd wskazuje, iż bez znaczenia dla oceny zaskarżonych decyzji pozostają zarzuty odwołującego, obejmujące naruszenie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, rolą Sądu orzekającego w sprawie nie jest bowiem badanie prawidłowości trybu postępowania przed organem rentowym. Sąd bada prawidłowość zaskarżonej decyzji i jej zgodność z prawem. W wyrokach z dnia 9 lutego 2010r. I UK 151/09 (LEX nr 585708) oraz z dnia 14 stycznia 2010r. I UK 252/09 (LEX nr 577824) Sąd Najwyższy wskazał, że postępowanie sądowe, w tym w sprawach z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych, skupia się na wadach wynikających z naruszenia prawa materialnego, a kwestia wad decyzji administracyjnych spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego, pozostaje w zasadzie poza przedmiotem tego postępowania.

Przedmiotem niniejszego postępowania są decyzje wymiarowe ZUS z dnia 2 września 2015r. i 29 lipca 2015r. ustalające podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne zainteresowanych w okresach spornych.

Odwołujący płatnik składek nie kwestionował wysokości samej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne, kwestionował natomiast obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego zainteresowanych.

Sąd zwraca uwagę, iż kwestia oceny charakteru umów zawartych w okresie od stycznia 2008r. do grudnia 2010r. pomiędzy płatnikiem składek T. K. a zainteresowanymi nie jest przedmiotem niniejszego postępowania. Postępowanie przed Sądem w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych jest bowiem postępowaniem kontrolnym mającym na celu sprawdzenie prawidłowości decyzji organu rentowego. Zakres rozpoznania sprawy jest wyznaczony zakresem przedmiotowym i podmiotowym zaskarżonej decyzji.

Niemniej jednak Sąd podkreśla, iż kwestia charakteru umów cywilnoprawnych zawieranych przez Centrum (...) T. K. w G. z zainteresowanymi wykładowcami w stanie faktycznym analogicznym jak w sprawie niniejszej została

prawomocnie przesądzona. Sąd Apelacyjny w Katowicach podzielił ocenę Sądu Okręgowego w Gliwicach, iż zawierane umowy nie spełniają cech umowy o dzieło ale są typowymi umowami o świadczenie usług, rodzącymi obowiązek ubezpieczenia społecznego (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 stycznia 2015r. III AUa 330/14). Sąd wskazuje, że obowiązkowe podleganie ubezpieczeniom społecznym rodzi w konsekwencji obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego.

Niniejsza sprawa nie dotyczy objęcia zainteresowanych ubezpieczeniem zdrowotnym, natomiast przedmiotem analizy niniejszej sprawy są decyzje wymiarowe ZUS z dnia 2 września 2015r. i 29 lipca 2015r. ustalające podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne zainteresowanych w okresach spornych. ZUS nie wydawał bowiem decyzji obejmujących zainteresowane obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, gdyż kwestia ta leżała – z przyczyn niżej wskazanych – w kompetencji Dyrektorów: odpowiednio (...) i (...) Oddziału Wojewódzkiego (...) i została prawomocnie rozstrzygnięta.

Zgodnie z art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. 2015r. poz. 581) dyrektor oddziału wojewódzkiego Funduszu rozpatruje indywidualne sprawy z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego. Do indywidualnych spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego zalicza się sprawy dotyczące objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym i ustalenia prawa do świadczeń.

W myśl ust. 2 do spraw, o których mowa w ust. 1, nie należą sprawy z zakresu wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych.

Wniosek o rozpatrzenie sprawy, o której mowa w ust. 1, zgłasza ubezpieczony, a w zakresie objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym wniosek może zgłosić w szczególności Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego lub członek rodziny ubezpieczonego, także w zakresie dotyczącym objęcia ubezpieczeniem w okresie poprzedzającym złożenie wniosku (ust.3).

Zgodnie z ust. 3a w przypadku gdy wnioskodawcą jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, do wniosku, o którym mowa w ust. 3, wnioskodawca dołącza kopie posiadanych dokumentów i informacje uzasadniające treść żądania.

Po myśli ust. 4 dyrektor oddziału wojewódzkiego Funduszu rozpatruje sprawy, o których mowa w ust. 1, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia ich wniesienia, wydając decyzję. Uzasadnienie decyzji sporządza się z urzędu.

Zgodnie z ust. 5 odwołanie od decyzji wydanej w sprawach, o których mowa w ust. 1, wnosi się do Prezesa Funduszu w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Z kolei zgodnie z ust. 6 w sprawach, o których mowa w ust. 1, w zakresie nieregulowanym niniejszą ustawą, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Z treści cytowanego przepisu wynika, że objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym w indywidualnych sprawach z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego należy do właściwości dyrektora oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, a wymierzanie składek na ubezpieczenie zdrowotne należy do właściwości organów rentowych.

W wyroku z dnia 29 stycznia 2014r. II UK 257/13 (LEX nr 1438803) Sąd Najwyższy wskazał, że „jeżeli decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zostanie stwierdzone, że dana osoba, jako zleceniobiorca, podlegała w określonym czasie obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, to skutkiem tego jest objęcie tej osoby z mocy prawa obowiązkowo ubezpieczeniem zdrowotnym, co nie wymaga potwierdzenia decyzją NFZ. Wydanie takiej decyzji byłoby konieczne jedynie wówczas, gdyby ustawa o świadczeniach stwierdzała, że objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym następuje na podstawie decyzji wydanej przez dyrektora oddziału wojewódzkiego (...). Takiego przepisu nie ma jednak w ustawie o świadczeniach. Z art. 109 ust. 1 ustawy z 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wynika jedynie, że dyrektor oddziału wojewódzkiego funduszu rozpatruje indywidualne sprawy z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego. Do indywidualnych spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego zalicza się sprawy

dotyczące objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym i ustalenia prawa do świadczeń. Przepis ten należy rozumieć w ten sposób, że wydanie decyzji przez NFZ jest konieczne w przypadkach szczególnych, tj. wówczas, gdy chodzi o osoby, które ubiegają się o dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne, albowiem o zawarciu z daną osobą umowy dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego decyduje wyłącznie ta instytucja, czy też w sytuacjach wątpliwych, tj. wtedy, kiedy dopiero decyzja NFZ może rozstrzygnąć istniejące wątpliwości co do podlegania przez daną osobę obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu”.

Ta linia orzecznictwa znalazła potwierdzenie m.in. wyrokach Sądu Apelacyjnego w Białymstoku w z dnia 1 lipca 2014r. sygn. akt III AUa 14/14, III AUa 52/14, III AUa 51/14, III AUa 13/14, Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 29 stycznia 2014r. III AUa 823/13. Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 czerwca 2014r. w sprawie II UK 464/13.

W postanowieniu z dnia 29 stycznia 2014r. sygn. akt II UZ 70/13, Sąd Najwyższy podkreślił, że „jeżeli osią sporu jest ocena charakteru prawnego umowy, na podstawie której zainteresowany wykonuje swoją pracę, tzn. czy jest to umowa o dzieło, praca na podstawie której nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, czy też umowa o świadczenie usług, objęta takim obowiązkiem (porównaj art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), przesądzenie o podleganiu z mocy prawa ubezpieczeniom społecznym w związku z zatrudnieniem na podstawie umowy o świadczeniu usług jest równoznaczne z objęciem z mocy prawa takiej osoby ubezpieczeniem zdrowotnym na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, bez potrzeby potwierdzania tej okoliczności decyzją Narodowego Funduszu Zdrowia”.

Wskazana w powyższym orzecznictwie sytuacja automatycznego objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym jako konsekwencja podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym nie zachodzi w przedmiotowej sprawie. Z kontroli przeprowadzonej przez organ rentowy wynika bowiem, że zainteresowane, poza zawartymi z T. K. umowami, posiadają w spornym okresie inny tytuł do podlegania ubezpieczeniom społecznym, zwalniający z obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umowy zlecenia. ZUS nie mógł zatem wydać decyzji deklaratoryjnych obejmujących zainteresowane obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym we wskazanych okresach a w konsekwencji skutkujących również objęciem obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym.

W niniejszym postępowaniu mamy do czynienia z indywidualnymi sprawami z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, gdzie kwestia objęcia zainteresowanych ubezpieczeniem zdrowotnym została przekazana dyrektorowi oddziału wojewódzkiego (...). Przedmiotem sporu niniejszego postępowania jest bowiem istnienie obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne w określonej wysokości, a zatem przed wydaniem zaskarżonej decyzji, koniecznym było uzyskanie przez organ rentowy prawomocnej decyzji dyrektora właściwego oddziału wojewódzkiego Funduszu rozstrzygającej o kwestii podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu. O wydanie takiej decyzji ZUS zwrócił się w trybie art. 109 ust. 3 cytowanej wyżej ustawy.

Jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, takie decyzje zostały wydane w dniu 13 grudnia 2013r. , 15 listopada 2013r. przez Dyrektora (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w K., który ustalił, że zainteresowane U. K. i E. P. podlegały obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu we wskazanych w decyzjach okresach, jako osoby wykonujące pracę na podstawie umów zlecenia zawartych z płatnikiem składek Centrum (...) T. K. w G.. Zaś w dniach 24 maja 2013r. i 25 września 2013r. analogiczne decyzje wydane zostały przez Dyrektora (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia we W., który ustalił, że zainteresowane E. R., Stela Ś. i K. Z. podlegały obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu we wskazanych w decyzjach okresach, jako osoby wykonujące pracę na podstawie umów zlecenia zawartych z płatnikiem składek Centrum (...) T. K. w G..

Powyższe decyzje Dyrektorów Oddziałów Wojewódzkich (...) są prawomocne.

W konsekwencji prawomocnego objęcia zainteresowanych obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym, organ rentowy (będąc nimi związany) słusznie wydał zaskarżone decyzje w zakresie ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne za okresy, w których zainteresowane zostały objęte ubezpieczeniem zdrowotnym. Sprawy

z zakresu wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne należą bowiem do właściwości organu rentowego.

Uwzględniając zatem fakt, że odwołujący nie kwestionował samej podstawy wymiaru składek, zaskarżone decyzje należało uznać za prawidłowe.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji i odwołania oddalił.

W punkcie 2 wyroku Sąd zasądził od odwołującego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 780 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego Sąd oparł o art. 98 k.p.c. w związku z § 6 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013r., Nr 490), mając na uwadze wskazaną wartość przedmiotu sporu.

SSR del. Renata Stańczak